

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Асомиддини Абдулмумин дар мавзуи «Таърихнигории чанги шахрвандӣ ва сулҳи тоҷикон (солҳои 1992-2000)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 – Илмҳои таърихӣ ва бостоншиносӣ (07.00.09 – Таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ)

Истиқлолият беҳтарин неъмат ва гаронмоятарин арзиш барои ҳар давлату миллат буда, омили аслии рушду тараққӣ ва заминасозӣ ҳузур дар арсаи ҷаҳонӣ маҳсуб меёбад. Соҳибистиқлолӣ, дар ҳақиқат, дар таърихи навини тоҷикон низ неъматӣ бузург ба ҳисоб рафта, на танҳо барои рушд ва инкишофи соҳти давлатдорӣ мусоидат намуд, балки барои пешрафти илм, маориф ва фарҳанг низ имкониятҳои зиёде фароҳам овард. Дар илми таърихнигории муосири тоҷик ҳам дар солҳои соҳибистиқлолӣ тағйироти куллӣ ба вуҷуд омада, муаррихон имконият пайдо карданд, ки бештар бо назардошти арзишҳои миллӣ таърихи халқ ва миллату давлати худро ба таври воқеӣ омӯзанд ва ба ҳодисаҳои таърихӣ баҳо диҳанд. Дар ин росто омӯзиши воқеоти сиёсии солҳои 90-уми асри XX, аз ҷумла таъсиби ҳизбу созмонҳои ҷамъиятӣ, воқеаҳои феввали соли 1990, ба даст омадани Истиқлоли давлатӣ, чанги шахрвандии солҳои 1992-1997 дар Тоҷикистон, иҷлосияи XVI-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, марҳилаҳои гуфтушуниди байни тоҷикон ва имзои “Созишномаи умумии истиқрори сулҳ ва ризоияти миллӣ дар Тоҷикистон”, инчунин фаъолияти Комиссияи оштии миллӣ яке аз масъалаҳои ҳалталаби таърихнигории муосири Тоҷикистон мебошад. Пажӯҳиши мавзуи мазкур пеш аз ҳама саҳифаҳои норавшани таърихро бароямон равшан менамояд. Аз ин лиҳоз, таҳқиқоти диссертатсионии Асомиддини Абдулмумин дар мавзуи «Таърихнигории чанги шахрвандӣ ва сулҳи тоҷикон (солҳои 1992-2000)» мубрам ва саривақтӣ буда, барои рушду нумуи минбаъдаи кишвар, таҳкими истиқлол ва ваҳдати миллии тоҷикон мусоидат хоҳад кард.

Дар иртибот ба ин автореферати диссертатсияи Асомиддини Абдулмумин низ дорои ахаммияти вижа буда, ба таври фишурда кори диссертатсионии ўро ба забонҳои тоҷикӣ ва русӣ инъикос менамояд. Дар автореферат мубрамияту муҳиммияти илмӣ-назариявӣ ва амалии мавзӯи тадқиқот, мақсаду вазифаҳои он, дараҷаи омӯзиш, мавҷудияти сарчашмаҳо, давраҳо, назарияю усулҳои истифодашуда ва натиҷаҳои асосии кори тадқиқшаванда баррасӣ гардидаанд.

Дар қисмати «Тавсифи умумии кор» муаллиф доир ба мақсаду вазифаҳои таҳқиқот, объекти таҳқиқоти диссертатсионӣ, предмети таҳқиқот, доираи хронологӣ, асоси назариявӣ-методологии пажӯҳиш, пойгоҳи сарчашмаиносӣ, навгониҳои илмӣ, нуктаҳои барои ҳимоя пешниҳодшаванда, мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисосҳои илмӣ ва сохтору ҳаҷми диссертатсия маълумоти зарурӣ пешниҳод намудааст.

Дар қисми «Мундариҷаи асосии диссертатсия»-и автореферат бошад муаллиф ба таври мушаххас дар бораи бобҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ, аз ҷумла дар бораи боби якум - «Инъикоси ҷанги шаҳрвандӣ дар таърихнигории ватанӣ ва хориҷӣ» бо се зербоби он ва боби дуюм - «Таҷассуми масоили истиқрори сулҳу ваҳдат ва фаъолияти Комиссияи оштии миллӣ дар таҳқиқоти муҳаққиқони ватанӣ ва хориҷӣ» ва зербобҳои он маълумот додааст.

Дар хулоса натиҷаҳои умумии омӯзиш ҷамъбаст карда шуда, муаллиф барои рушди минбаъдаи таърихнигории миллӣ тавсияҳои судманд пешниҳод намудааст. Муқаррароти асосии диссертатсия дар як қатор интишороти муаллиф, аз ҷумла: 6 мақолаҳои илмӣ дар маҷаллаҳои тақрибшавандаи ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 4 мақолаи дар дигар нашрияҳо ба таърирасида, таҷассум ёфтаанд.

Асомиддини Абдулмумин дар натиҷаи истифодаи васеъ, таҳлили муқоисавию интиқодии маводи бойгонӣ ва адабиёти илмӣ тадқиқоти арзишманди илмӣ анҷом додааст.

Мавриди зикр аст, ки рисола бо лаҳни зебо ва забони ноби тоҷикӣ фасеҳу равон таълиф гардидааст.

Ҳамин тавр, кори анҷомдодаи унвончӯ дар така ба сарчашмаю адабиёти илмӣ мустақилона иҷро гардида, муҳаққик тавонистааст, ки маводи нав ва арзишмандро пешниҳоди аҳли илм намояд. Хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия барои ҳалли бисёр масъалаҳои ҳалталаби Тоҷикистон хеле муфиданд.

Мазмуни диссертатсия дар мақолаю қорҳои ҷопшудаи илмӣ муаллиф инъикос ёфтаанд.

Бо дарназардошти ин, метавон гуфт, ки автореферати диссертатсияи Асомиддини Абдулмумин дар мавзӯи «Таърихнигорӣ ва ҷанги шаҳрвандӣ ва сулҳи тоҷикон (солҳои 1992-2000)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 07.00.00 – Илмҳои таърихӣ ва бостоншиносӣ (07.00.09 – Таърихнигорӣ, маъхазшиносӣ ва методҳои таҳқиқоти таърихӣ) арзанда мебошад.

Декани факултети таҳсилоти
ғоибонаи Донишгоҳи Славянии
Тоҷикистону Россия, номзади
илмҳои таърих, дотсент

Гаффоров Бахтиёр Ваҳобович

Суроға: 734024, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, кӯч.
Турсунзода 30; тел: (992) 37 221–35–50, E-mail: info@rtsu.tj

Имзои номзади илмҳои таърих
Б. В. Гаффоровро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳои ДСТР

Раҳимов А.А.

03.06.2024